

Min socialmedicinska omgivning

När en ny redaktion för socialmedicinsk tidskrift (smt) träder till finns en tradition att redaktören kan utforma ett temanummer som redovisar glimtar av sin omgivning. Den socialmedicinska avdelningen vid institutionen för folkhälsovetenskap vid Karolinska Institutet har ett socialpolitiskt arv från Gunnar Inghes och en hälsopolitisk utmaning som kan ses bl a i den hälso- och säkerhetsfrämjande forskning som utförts under de senaste decennierna. Det socialpolitiska arvet återspeglas i forskning omkring utsatthet i olika former (1,2) från flera av institutionens forskargrupper.

I skrivelsen från Socialstyrelsen preciserades år 2005 att ”Socialmedicinsk kompetens innebär, utöver klinisk kompetens, färdigheter i folkhälsovetenskap, epidemiologi, preventiv medicin samt hälso- och sjukvårdsplanering, beslutsprocess och ekonomi. Till skillnad från övriga medicinska specialismråden, som utmärks av ett tydligt individperspektiv, karakteriseras socialmedicin av befolknings- eller grupperspektivet för att identifiera faktorer, som på olika sätt påverkar hälsa och ohälsa” (3). Dessa kompetenser avspeglas i de artiklar som finns med i detta temanummer.

Sedan Gunnar Inghes tid som chef för den socialmedicinska avdelningen har utsatthet varit ett framträdande tema för forskning och detta avspeglades i ett tidigare temanummer (Häfte 1, 2008). Idag studerar flera av forskar-

grupperna den sociala ojämlikheten i hälsa. Men, den teoretiska utvecklingen inom området avspeglas också i artiklar omkring socialt kapital. En av de utmaningar som finns är att vidareutveckla förståelsen av hur ekonomiskt-, socialt- och kulturellt kapital samspelar vid utveckling av hälsa eller ohälsa. Ibland leder detta samspel till förvärrad ohälsa men ibland skapas också ”maskrosbarn”.

Det internationella perspektivet har varit framträdande vid avdelningen genom åren och återkommer i flera av forskargruppernas verksamhet. Ett nära samarbete med vår systerorganisation i Leon, Nicaragua avspeglas i en bokrecension i numret. Sarajevo har också varit ett center för samarbete under många år genom ett nätverk här i Sverige.

I min egen forskargrupp i hälso och säkerhetsfrämjande arbete menar vi att fr a det hälsofrämjande arbetet syftar till att åstadkomma social rättvisa genom en utveckling av stödjande miljöer för hälsa. En utmaning för inte bara vår forskargrupp är hur äldre(hälso)vården skall utvecklas positivt i vårt samhälle med den allt större andelen äldre.

I min vision för smt ser jag en tidskrift som utifrån olika perspektiv kritiskt granskar vårt välfärdssystem. Denna granskning hoppas jag fortlöpande ger upphov till aktuella artiklar som kan utgöra undervisningsmaterial för

studenter med olika inriktningar vid våra högskolor. Genom att också ge ut smt som e-tidskrift med lättillgängliga pdf filer hoppas vi att denna vision lättare skall förverkligas och kunna ge ett fortsatt stöd till folkhälsovetenskaplig forskning i Sverige.

Bo J A Haglund
redaktör och temareaktör

Referenser

- 1 Jfr Socialmedicinsk tidskrift Häfte no 1, 2008.
Temnummer om utsatthet
- 2 Jfr Socialmedicinsk tidskrift Häfte no 6, 2008.
Temnummer om papperslösa och ensamkommande barn
- 3 Socialstyrelsens skrivelse, 2005: Säkerställd socialmedicinsk kompetens inom svensk hälso- och sjukvård Rapport om den socialmedicinska specialistkompetensen för läkare